

Vores fælles folkeskole er under pres. Og vi har alle – i kommunerne, i Folketinget, på tværs af partier og på de enkelte skoler – et fælles ønske om og ansvar for at støtte op om folkeskolen, prioritere den og investere i den.

Folkeskolen udgør et helt uundværligt fundament for at holde fast i Danmark som et højt udviklet velfærdssamfund præget af velstand og demokrati. I har som landspolitikere heldigvis store ambitioner for folkeskolen. Ambitioner, vi deler i kommunerne og på lærerværelserne. Vi anerkender alle, hvor vigtig folkeskolen er for vores samfund.

Vi har et fælles ønske om at skabe en tryk og god folkeskole, hvor alle børn trives og udvikler sig både fagligt og socialt. En skole med varieret og motiverende undervisning, der tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og muligheder. En skole, der løfter også udsatte elever med særlige behov og giver dem muligheder videre i livet.

Men folkeskolen er alvorligt udfordret på rammerne og økonomien, og vi nærmer os en situation, hvor vi har svært ved at løse vores vigtige opgaver.

I kommunerne går vi langt for at værne om folkeskolen. Vi har i årevis vendt hver en krone og fundet besparelser. Der er ganske enkelt ikke mere at komme efter.

Vi sparer på støtte til elever med særlige behov. På forebyggende indsatser. På kvaliteten af undervisningen i de almindelige klasser. Velvidende at vi dermed skubber problemer foran os. Folkeskolens elever, både dem på almen- og specialområdet, betaler prisen her og nu, og vi risikerer, at det trækker spor langt ind i deres videre liv.

Hvis vi fortsætter sådan, er folkeskolens fremtid på spil. Det må vi ikke lade ske. Vi må se hinanden i øjnene og sammen anerkende, at man ikke kan skabe en stadigt bedre skole for færre og færre midler.

Derfor følger vi også interesseret med i debatten om den folkeskoleaftale, som netop er blevet indgået mellem partierne i folkeskoleforligskredsen. Aftalen rummer mange gode intentioner, som vi bakker op om. Men økonomien følger desværre ikke med.

I aftalen lægges der op til, at alle initiativer finansieres inden for den eksisterende økonomiske ramme for folkeskolen, ikke mindst med de ressourcer der vil kunne frigøres ved en kortere skoledag for eleverne. Men dels vil en væsentlig del af disse ressourcer skulle anvendes på en udvidelse af de kommunale fritidstilbud – altså uden for folkeskolen – når skoledagen bliver kortere. Dels har vi i vidt omfang allerede forkortet skoledagen og anvendt ressourcerne derfra på forskellige former for støtte til elever med særlige behov i den almene undervisning, f.eks. i form af tolærerordninger og co-teaching. Der er ingen nye ressourcer at hente i den nye folkeskoleaftale – tværtimod.

Vi står med andre ord overfor en aftale om en styrket folkeskole, som skal indfries med færre midler ude i kommunerne.

Vi har brug for en ramme, der tager livtag med de grundlæggende udfordringer i folkeskolen:

- Vi ser en skole, der er hårdt presset af en stigende andel af elever med behov for særlig hjælp og støtte. En elev i den almene folkeskole koster gennemsnitligt kommunen 75.000. En plads på en specialskole koster gennemsnitligt 514.000. Resultatet er, at vi i dag bruger hver fjerde krone på folkeskoleområdet til 5 procent af eleverne. Samtidig er vi nødsaget til at spare på de forebyggende indsatser.

- Vi ser skoleledere, lærere og børnehaveklasseledere, der bliver sygemeldt eller siger op på grund af arbejdsvilkårene. Det bliver stadig sværere at rekruttere og fastholde uddannet personale.
- Vi ser flere familier, ikke mindst de ressourcestærke, vælge folkeskolen fra og søge mod privatskoler. Sætter vi ikke ind, er vi på vej mod a- og b-skoler, hvor folkeskolen ender med at blive for de elever, hvis forældre ikke har mulighed for at vælge andre løsninger. Et skolesystem, som vi kender det fra f.eks. det engelske eller amerikanske samfund, men som vi meget nødtigt ser overført til Danmark.
- Andelen af elever med massivt skolefravær er stigende. Vi bruger hvert år millioner på tabt arbejdsfortjeneste til familier, der er nødsaget til at forlade arbejdsmarkedet for at passe på børn, der har slået sig på skolesystemet.
- Kravene til den almene folkeskole er stigende, og opgaven er stadig mere kompleks. Alligevel tvinges vi til at spare på den år efter år.

Det er forhold, som vi må og skal finde løsninger på i fællesskab.

Vi vil gerne lykkes med at indfri ambitionerne og styrke folkeskolen. Men der er behov for, at I forholder jer direkte til de udfordringer, vi står med lokalt.

Vi har ikke brug for flere store ord og løfter fra Christiansborg. Den nye folkeskoleaftale øger forventningerne hos forældrene, samtidig med at folkeskolens rammer forringes. Det sætter kommuner og skoler i en umulig situation.

Sophie Hæstorp Andersen, overborgmester i København

Jakob Næsager, Børne- og Ungdomsborgmester i København

Katrine Fylking, formand for Københavns Lærerforening

Jacob Bundsgaard, borgmester i Aarhus

Thomas Medom, rådmænd for Børn- og Unge i Aarhus

Dorthe Ryom Fisker, formand for Århus Lærerforening

Peter Rahbæk Juel, borgmester i Odense

Susanne Crawley Larsen, rådkvinde for Børn og Unge i Odense

Charlotte Holm, formand for Odense Lærerforening